

IMATRANKOSKEN KESKUSTAN
YLEINEN AATEKILPAILU
ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

IMATRAN
KAUPUNKI

IMATRANKOSKEN KESKUSTAN
YLEINEN AATEKILPAILU
ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

Palkintolautakunta

12.1.1989

SISÄLLYSLUETTELO

		<u>Sivu</u>
1	KILPAILUN TAUSTA	2
2	PALKINTOLAUTAKUNTA JA ASiantuntijat	2
3	KILPAILUN TAVOITE	3
4	KILPAILUN KULKU	3
4.1	Osanotto-oikeus	3
4.2	Kilpailukysymykset	3
4.3	Ehdotusten vastaanotto ja tarkastus	3
5	YLEISARVOSTELU	4
5.1	Yleistä	4
5.2	Toimintojen mitoitus	6
5.3	Liikenne	6
5.4	Pysäköinti ja huoltoliikenne	7
5.5	Osa-alueiden ratkaisut	7
	Lappeentie	7
	Lappeentien ja Napinkaaren välivyöhyke	8
	Napinkaaren alue	9
	Nykyisen kauppatorin ja nuorisotalon alue	10
	Helsingintien eteläpuoleinen Valtionhotelliin liittyvä alue	11
	Pohjolan Liikenteen alue	12
6	EHDOTUSTEN JAKO LUOKKIIN	13
7	EHDOTUSKOHTAINEN ARVIOINTI	14
7.1	Yläluokka	14
7.2	Keakiluokka	20
7.3	Alaluokka	26
8	PALKINTOLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS PALKINTOJEN JAOSTA JA SUOSITUKSISTA	30
9	NIMIKUORTEN AVAUS	31

1 KILPAILUN TAUSTA

Imatran kaupunginhallitus päätti 30.3.1987 yleisen aatekilpailun järjestämisestä Imatrankosken keskustassa. Kilpailun tarkoituksena oli löytää toteuttamiskelpoisia ratkaisuja keskustan kaupunkikuvan, viihtyisyyden ja toimivuuden parantamiseksi.

Imatrankoski on matkailullisesti vetovoimainen alue. Puuttuvien ja väliaikaisesti ratkaistujen matkailutoimintojen ja -palvelujen sijoittaminen alueelle ympäristöarvoja kunnioittaen sisältyi kilpailutehtävään.

Kilpailu julistettiin 6.4.1988.

2 PALKINTOLAUTAKUNTA JA ASIAANTUNTIJAT

Palkintolautakuntaan ovat kuuluneet Imatran kaupunginhallituksen nimeäminä:

kaupunginjohtaja Kalervo Aattela, puh.joht.
apulaiskaupunginjohtaja Erkki Ollilainen
kaupunginhallituksen puh.joht. Martti Beloff
kaupunginhallituksen varapuh.joht. Mikko Urpalainen
kaavoituspäällikkö, arkkitehti Kari Pärssinen
kauppaneuvos Einari Hatakka
toimitusjohtaja Eino Lehtoviita
arkkitehti Veijo Toppinen
asemakaava-arkkitehti Kaija Ojanen, sihteeri

sekä Suomen Arkkitehtiliiton nimeäminä:

arkkitehti Riitta Jalkanen
arkkitehti Tore Tallqvist

Palkintolautakunnan keskuudestaan nimeämään työryhmään ovat kuuluneet puheenjohtajana Pärssinen ja jäseninä Jalkanen, Tallqvist, Toppinen ja Ojanen.

Palkintolautakunnan ja työryhmän sihteerinä on toiminut arkkitehti Kaija Ojanen.

Palkintolautakunnan työryhmä on kuullut liikenteen asiantuntijoina toimistoinsinööri Erkki Pekkarista sekä suunnitteluinsinööri Hannu Ojalaa.

Palkintolautakunta on arvostelutyötä varten kokoontunut 4 kertaa ja työryhmä 5 kertaa.

3 KILPAILUN TAVOITE

Arkkitehtikilpailulla on pyritty löytämään ideoita ja keinoja Imatrankosken keskustan viihtyisyyden ja vetovoiman lisäämiseksi. Tavoitteena on Imatrankosken kehittäminen erityisesti kaupallisena keskuksena, matkailukohteena sekä asuinympäristönä. Erityistä huomiota Imatrankoskella kaipaa julkisten alueiden kaupunkikuvallinen ja toiminnallinen jäsennöinti. Imatrankoskea halutaan kehittää paikallisista ominaispiirteistä lähtien.

4 KILPAILUN KULKU

4.1 Osanotto-oikeus

Kilpailuun olivat oikeutettuja osallistumaan kaikki Suomen kansalaiset sekä muiden maiden arkkitehdit, jotka ovat henkikirjoilla Suomessa tai ovat Suomen Arkkitehtiliiton jäseniä.

4.2 Kilpailukysymykset

Ohjelman mukaiseen määräaikaan 10.8.1988 mennessä palkintolautakunta vastaanotti yhden kilpailukyselyn, johon sisältyi yhteensä 12 erillistä kysymystä.

Palkintolautakunnan vastaukset kilpailukyselyyn julkaistiin Arkkitehtiutisten numerossa 14/1988 (julkaisupäivä 6.9.1988).

4.3 Ehdotusten vastaanotto ja tarkastus

Kilpailuaika päättyi 18.10.1988.

Määräaikaan mennessä vastaanotettiin 43 ehdotusta. Kaikki ehdotukset todettiin asianmukaisesti jätetyiksi.

Palkintolautakunta päätti sulkea arvostelun ulkopuolelle ehdotuksen nro 4 "Tornigalleria" kypsyttömyyden vuoksi sekä ehdotuksen nro 24 "Jupit kaakkoon", koska siitä puuttui oleellinen vaadittu asiakirja.

5 YLEISARVOSTELU

5.1 Yleistä

Kilpailutehtävä on osoittautunut vaativaksi. Pääosin rakennetun taajaman suunnittelu siten, että luovalla ja positiivisella tavalla käytetään hyväksi olevaa rakennetta ja täydennetään sitä uudeksi harmoniseksi kokonaisuudeksi edellyttää suunnittelijalta paljon. Jo nykytilanteen hahmottamiseen tarvitaan paikallistuntemusta tai syvällistä paneutumista. Ideoiden työstäminen siten, että ne ovat kaikin osin toimivia, rakenteeseen sopivia ja realistisia, on poikkeuksellista taitoa ja paljon työtä vaativaa.

Palkintolautakunta on arvostelussa pitänyt tärkeänä kokoavan toiminnallisen ja kaupunkirakenteellisen idean esiintymistä ehdotuksissa. Kokonaisratkaisun ansioita on pidetty tärkeämpinä kuin osaratkaisujen tai yksityiskohtien virheettömyyttä. Useat ehdotukset ovat niin voimakkaasti nykytilanteeseen pitäytyviä, ettei niihin sisälly aatekilpailun edellyttämää kokonaisnäkemystä alueen kehittämisestä. Monia ehdotuksia vaivaa myös sirpalemaisuus. Kilpailualueita ei ole suunniteltu kokonaisuutena, vaan ideoitu sen erillisiä yksityiskohtia, joskus ansiokkasiinkin osaratkaisuihin yltäen.

Koska kysymyksessä on aatekilpailu, on palkintolautakunta työssään arvostanut persoonallista, luovaa lähestymistapaa. Ehdotusten parhaimmistossa on myös sellaisia ehdotuksia, joissa on ennakkoluulottomia ja hyviä ajatuksia, vaikeivät ratkaisut kaikilta osin ole toteuttamiskelpoisia.

Parhaissa ehdotuksissa on Imatrankosken ominaisuutensa pohjalta löydetty selkeä kaupunkirakenteellinen kokonaisidea sekä esitetty osa-alueita koskevia ansiokkaita ratkaisuja. Palkintolautakunnan mielestä yksikään kilpailija ei ole kuitenkaan löytänyt kaikilta osin hallittua kokonaisratkaisua, joka ilman edelleenkehittelyä olisi valmis toteutettavaksi. Jatkosuunnitteluun parhaat ehdotukset antavat kuitenkin hyvät lähtökohdat.

Kilpailualueen kaupunkirakenteellinen jäsentely

Kilpailualue on suurelta osin rakennettua taajama-alueita, joten suunnittelussa on ollut runsaasti sitovia lähtökohtia. Keskusta-alueella on vakiintunut ruutukaavastrukturi, valmis katuverkko sekä runsaasti säilytettävää rakennuskantaa. Kaupallinen keskus on selkeästi sijoittunut Lappeentien alkupäähän. Myös Imatrankosken pienipiirteinen rakentamistapa antaa omat lähtökohtansa suunnittelulle. Vastakohtana ruutukaava-alueelle on kulttuuri-historiallisesti arvokas Valtionhotellin puistomainen ympäristö. Alueet erottaa toisistaan maantiemäinen Helsingintie sekä sen pohjoispuoleinen, rakentamaton, epämääräisenä hahmottuva Napinkaaren ja torin alue.

Kilpailuehdotusten kaupunkirakenteelliset perusratkaisut muistuttavat toisiaan, vaikkakin alueelle sijoitetun uuden kerrosalan määrä vaihtelee suuresti. Osa-alueiden ratkaisuissa esiintyy kuitenkin runsaasti erilaisia vaihtoehtoja.

Suuri osa kilpailijoista on ottanut lähtökohdaksi nykyisen ympäristön varovaisen täydentämisen ja parantamisen. Tällöin ehdotuksista on usein muodostunut kuivakkaita ja näköalattomia. Verrat-
tain harvoissa ehdotuksissa on esitetty täysin epärealistisia ja virheellisiä suunnitteluratkaisuja, jotka edellyttävät kokonaisten korttelien purkamista, katuverkon uudelleenrakentamista tai laajoja kansirakenteita. Näissä ehdotuksissa esitetyt uudelleenjärjestelyt eivät ole yleensä tuottaneet tavoittelemisen arvoista ympäristöä. Muutamiin ehdotuksiin sisältyy Imatran tarpelsiin, toteutusresursseihin ja mittakaavaan soveltumattomia ylimitoitettuja kaupallisia keskuksia sekä turhan monumentaalisia torisommitelmia.

Ehdotuksissa on keskitytty kaupallisen keskuksen suunnitteluun Lappeentien ja Napinkaaren alueelle. Lähes kaikki kilpailijat ovat valinneet 1:400 havainnepiirroksen kohdealueeksi tämän alueen. Liikenneverkon jäsentelyä lukuun ottamatta ruutukaava-alueen kehittäminen on jäänyt vähälle huomiolle. Helsingintien eteläpuoleiselle alueelle on esitetty vain harvoja ansiokkaita, koko Inkerin aukion ja Valtionhotellin ympäristön käsittäviä suunnitelmia. Imatrankoskentien pohjoispuoleista ranta-alueita on ideoitu muutamissa ehdotuksissa. Voimalaitoksen niemeä on kehitelty vain yhdessä ehdotuksessa. Pohjolan Liikenteen aluetta on parhaimmillaan suunniteltu ruutukaava-alueen raja-alueena ottaen huomioon sen suhde keskustaan ja puistoalueeseen.

Suurin osa kilpailijoista on kehittänyt Helsingintien pohjois- ja eteläpuoleisia alueita niiden erilaisten ominaisluonteiden pohjalta. Pohjoispuolella ruutukaavarakennetta on täydennetty ja pyritty lisärakentamisella täsmentämään sen rajaa Olavinkadun tuntumassa. Tällöin Olavinkadun ja Helsingintien välinen alue on jätetty pääosin puistoksi. Osassa ehdotuksia ruutukaavan rajaa on siirretty etelään päin ja rakennettu Olavinkadun ja Helsingintien välinen alue osittain tai kokonaan, jolloin puistoalue on pienentynyt tai kutistunut olemattomiin. Valtionhotellin aluetta on yleensä kehitelty puistomaisena ja osoitettu sinne lähinnä matkailua palvelevaa lisärakentamista.

Kaupallisen keskuksen ydintä on lähes kaikissa ehdotuksissa laajennettu Lappeentien alusta Napinkaaren alueelle Helsingintien varteen ja rauhoitettu keskukseen. Lisärakentamista on joko osoitettu Napinkaaren reunoille tai rakennettu Napinkaaren aukio. Napinkaaren tuntumaan, kohtaan, jossa ruutukaavan erisuuntaiset koordinaatit kohtaavat, on yleensä muodostettu aukio, jonne kauppatori on siirretty. Parhaissa ehdotuksissa aukiosommitelma liittyy luontevasti viereiseen puistoalueeseen ja päättää puistonäkymän lännestä Helsingintietä tultaessa.

Ongelmallista on selvästi ollut Helsingintien pohjoispuoleisten ja eteläpuoleisten alueiden kaupunkikuvallinen ja toiminnallinen liittäminen toisiinsa. Oikean suuntaisena on pidetty lähestymistapaa, jossa on kunnioitettu alueiden nykyistä ominaisluonnetta ja yhdistetty ne toisiinsa hienovaraisesti jonkin välittävän elementin avulla. Ehdotukset, joissa on jätetty riittävän suuri puisto alueiden väliin, ovat yleensä johtaneet parhaaseen lopputulokseen. Joissakin ehdotuksissa on Helsingintien eteläpuoli rajattu erillisten rakennusten rivistöillä. Tämä ei yhdistä alueita toisiinsa ja on ristiriidassa Valtionhotellin ympäristön puistomaisen luonteen kanssa.

Useissa ehdotuksissa Helsingintien pohjoispuoleinen uusi aukio on suunnattu siten, että Pioniuksen talo, kirjakaupantalo ja/tai Valtionhotelli asettuvat aukion päätteeksi. Tämä on yleensä johtanut keinotekoisien juhlaoviin aukiosommitelmiin sekä ympäristölle vieraaseen muotokieleen. Parempaan tulokseen on päästy, kun säilytettäviä rakennuksia ei ole tiukasti yhdistetty aukiosommitelman osaksi, vaan vapaasti, mutta harkitusti sidottu ne näkymäakselien avulla kokonaisuuteen. Toiminnallisia yhteyksiä on parannettu Helsingintien katutilaa jäsentämällä sekä parantamalla kevyen liikenteen yhteyksiä sen yli.

5.2 Toimintojen mitoitus

Alueelle sijoitettu kerrosala vaihtelee kilpailuehdotuksissa suuresti. Alueelle kaavoitetun rakentamattoman kerrosalan määrä on kuitenkin niin suuri, ettei ehdotuksissa ole yletty siihen. Kilpailu osoittaa, että Imatrankosken asemakaavoissa on ylimitoitusta. Asemakaavan mukainen kerrosala tyydyttää rakentamistarpeen pitkälle tulevaisuuteen.

5.3 Liikenne

Imatran hajanainen kaupunkirakenne aiheuttaa sen, että henkilöautolla on vahva asema taajaman liikenteessä. Imatrankoskella on totuttu pääsemään autolla lähelle kauppoja. Ajoneuvoliikenteen riittävän sujuvuuden sekä kevyen liikenteen toimivuuden ja turvallisuuden vaatimusten yhteensovittaminen on vaikeaa, samoin pysäköinnin sijoittaminen kaupunkikuvaan sopivalla tavalla.

Liikenneverkon suunnittelu on osoittautunut ongelmalliseksi. Nähtävästi rakennetun katuverkon toiminnallinen jäsentely edellyttää sellaista paikallistuntemusta, jota kilpailuasiakirjat eivät ole pystyneet välittämään. Monissa ehdotuksissa on virheellisiä tai vaillinaisia liikenneratkaisuja. Tätä ei arvostelussa ole katsottu suureksi virheeksi, mikäli liikenneverkko on ratkaistavissa ehdotuksen ansioiden vähenemättä.

Pääliikenneverkkoon kilpailu ei ole tuottanut olennaisia parannusehdotuksia. Tulevaisuudessakin periaatteena voidaan pitää, että liikenne käyttää nykyistä liikenneverkkoa, joka kuitenkin kaipaa jäsentelyä keskustassa. Imatrankosken keskustan kehänä tulee edelleen toimia Helsingintie-Esterinkatu-Heikinkatu-Tainionkoskentie. Mikäli Olavinkadun liittymä Helsingintielle katkaistaan, kuten useissa ehdotuksissa on esitetty, tulisi Urhonkatu ja Einonkatu yhdistää, jolloin muodostuu keskustan sisempi kehä. Tämän kehän varteen voidaan sijoittaa pysäköintiä.

Kilpailu osoittaa keskustan katuverkon jäsentelystä, että Lappeentien alkupää tulisi varata kevyelle liikenteelle. Sopiva kävelykadun pituus voisi olla Napinkulmasta Einonkadulle, tähän valtaosa kilpailijoista on päätytty. Tällöin voidaan Jukankatu ja Matinkatu katkaista läpimenevältä liikenteeltä ja sijoittaa nykyistä tehokkaampaa pysäköintiä niiden varteen.

Helsingintien kaupunkikuvallinen ja liikenteellinen uudelleenarviointi oli kilpailun tärkeä osatehtävä. Helsingintien tulee säi-

lyttää roolinsa alueellisena pääkatuna. Keskustan kohdalla Helsingintien luonnetta tulisi kuitenkin muuttaa kaupunkimaiseksi; sallia bussipysäkkien sijoittaminen kadun varteen, korostaa kevyen liikenteen yhteyksiä Helsingintien poikki, jäsentää katutilaa istutuksin sekä järjestää keskuksen risteysiin liikennevalot. Kevyen liikenteen risteäminen eri tasossa on kaupunkikuvallisesti arveluttava toimenpide eikä edes välttämätöntä valo-ohjatussa liikenneympäristössä.

5.4

Pysäköinti ja huoltoliikenne

Kilpailuehdotuksissa ei yleensä ole paneuduttu yksityiskohtaisesti pysäköinti- eikä huoltoliikennejärjestelyihin. Keskustan pysäköintiä on sijoitettu melkein kaikissa ehdotuksissa kannen alle tai pysäköintilaitokseen. Autopaikkojen suuri määrä edellyttää tämääntapaisia järjestelyjä. Pysäköintiratkaisujen toimivuus, sisään- ja ulosajot, ramppijärjestelyt ym. on yleensä selvitetty vaillinaisesti. Keskustan tuntumaan tarvitaan kuitenkin myös maantasopysäköintiä. Kilpailuehdotukset osoittavat, että auto-paikkoja voidaan sijoittaa katujen varsille esim. keskustan sisemmän kehän sekä Jukankadun ja Matinkadun varteen. Olavinkadulle ja sen eteläpuoleiselle puistoalueelle voidaan sijoittaa keskustaa hyvin palvelevia pysäköintipaikkoja kaupunkikuvaan sopivalla tavalla.

Kauppatorin siirtäminen keskustaan ja kävelyalueiden toteuttaminen vaikeuttaa huoltoliikenteen järjestämistä. Useimmissa ehdotuksissa huoltoliikenne on vaillinaisesti tutkittu.

Helsingintien eteläpuoleiselle alueelle on useissa ehdotuksissa osoitettu riittämättömästi matkailua palvelevia pysäköintipaikkoja. Myös turistibussien pysäköinnin sijoittaminen on tuottanut vaikeuksia.

5.5

Osa-alueiden ratkaisut

Lappeentie

Useimmissa kilpailuehdotuksissa esitetään, että Lappeentien alkupää muutetaan kävelykaduksi, joka yleensä käsittää Helsingintien ja Einonkadun välisen katuosuuden. Joissakin ehdotuksissa kävelykatu ulottuu Kallenkadulle tai Esterinkadulle asti. Muutama kilpailija rauhoittaa ainoastaan Lappeenaukion kävelyalueeksi.

Lappeenaukio eli leveä katualue Vääräntalon edessä on useissa ehdotuksissa käsitelty ns. "Lappeentorina". Toinen mieluinen ratkaisu on ollut aukion venyttäminen ja Jukankadun päätteen liittäminen aukiosommitelmaan. Myöskin aukion laajentamista kohti Napinkaaren aluetta purkamalla K-halli on ehdotettu.

Lappeentien kävelykatu on monessa ehdotuksessa istutettu puilla ja pensaila. Useissa ehdotuksissa kävelykadun keskiosa on jätetty istuttamatta aukiotilan korostamiseksi tai Napinkaaren alueelle johtavan yhteyden osoittamiseksi. Vastakkainen ratkaisu on istutusten keskittäminen Lappeentorille.

Lappeentien osittaista kattamista on esitetty noin kymmenessä ehdotuksessa. Muutamassa ehdotuksessa huomattava osa Helsingintien ja Einonkadun välisestä alueesta on katettu. Joissakin taas katos on ainoastaan Vääräntalon edessä. Muita vaihtoehtoja ovat tilapäisen esiintymiskatoksen sijoittaminen aukiolle tai kiinteä kattorakennelma aukiotilan sisustuksena. Vastakkainen idea on ollut aukion jättäminen vapaaksi ja viereisten katuosuuksien kattaminen.

Kiinteiden katosten rakentamiseen Lappeentielle on suhtauduttu varauksellisesti. Ne katkaisevat kaupunkirakenteessa keskeisen Lappeentien katutilan. Tämäntapaiset ratkaisut sopivat paremmin Lappeentien ja Napinkaaren välivyöhykkeelle.

Lappeentien ja Napinkaaren välivyöhyke

Melkein joka kolmannessa kilpailuehdotuksessa on esitetty, että Keskon tavaratalo puretaan. K-halli on muutamissa korvattu aukiosommitelmalla. Suurin osa ehdottaa, että uusia liiketiloja rakennettaisiin K-hallin tilalle. Näiden ehdotusten tekijät ovat pitäneet yhteyttä Lappeentieltä Napinkaaren alueelle ongelmallisena K-hallin takia.

Välivyöhykkeen eri ratkaisumalleja voidaan tarkastella Matinkadun ja/tai Jukankadun suuntien avulla.

Matinkadun suunnan hallitsema välivyöhyke ei yleensä ole johtanut hyvään ratkaisuun keskusta-alueen kaupunkirakenteen kannalta. Ainoastaan muutamissa ehdotuksissa, joissa Napinkaarenaukio ja Inkerinaukion alue on kiinteästi liitetty toisiinsa, Matinkadun suunta on osoittautunut luontevaksi ja käyttökelpoiseksi välivyöhykkeen hallitsevaksi suunnaksi.

Niissä muutamissa ehdotuksissa, joissa Napinkaarenaukio on esitetty rakennettavaksi, on välivyöhykkeessä onnistuttu liittämään Lappeentie ja Olavinkadun itäinen puoli toisiinsa purkamatta K-hallia: Tämän ryhmän ehdotukset esittävät kaikki varteenotettavia vaihtoehtoja osa-alueen rakentamiselle. On mahdollista rakentaa suorkortteli, missä sisäosat on varattu huollolle tai aikaansaada tarpeeksi pitkä kuja, joka myötäilee Jukankadun suuntaa. Voidaan myöskin kaarevien katutilojen avulla luontevasti liittää toisiinsa keskusta-alueen irrallaan olevat osa-alueet.

Muutamissa ehdotuksissa on välivyöhykkeessä turvauduttu sekä Matin- että Jukankadun suuntiin. Ratkaisu on tuottanut kaupunkirakenteen kannalta onnistuneen tuloksen.

Pari kilpailijaa ehdottaa kaksoiskäytävärakennusta K-hallin tilalle. Toinen ratkaisu on, että K-halli puretaan ja luodaan aukio tilalle. Kolmas ratkaisu sisältää Matinkadun ja Jukankadun suunnat ja säilyttää K-hallin esittämällä kaksi rinnakkaista erisuuntaista sisätilasarjaa välivyöhykkeessä.

Niissä ehdotuksissa, missä määrätietoisesti on turvauduttu pelkästään Jukankadun suunnan hyväksikäyttöön esiintyy varteenotettavia ratkaisumalleja välivyöhykkeen osalta.

Napinkaaren alue

Kahta ehdotusta lukuunottamatta Imatrankosken uusi pääaukio on esitetty sijoitettavaksi Napinkaaren alueelle. Nämä toriratkaisut voidaan karkeasti jakaa seuraaviin viiteen ryhmään:

- 1 Ylivoimaisesti suurimman ryhmän muodostavat ehdotukset, joissa uuden aukion painopiste on keskellä vanhaa Napintoria. Tämä yleisin ratkaisu ei ole kilpailun tulosten perusteella osoittautunut hyväksi. Kokonaan pyöreät aukiot jäävät irrallisiksi ympäröivästä kaupunkirakenteesta. Puolipyöreä ratkaisumalli ei myöskään ole vakuuttava. Vanhat rakennukset Helsingintien toisella puolella saavat vaatimattomina rakennuksina sommitelmassa liian korostetun aseman. Kun Valtionhotelli on toriin nähden liian kaukana, tori ylikorostuu ja muodostuu keinotekoiseksi. Tämän ryhmän ehdotuksille on ollut eduksi taustaseinien suoristaminen, mutta kaikin puolin ansiokasta ratkaisua ei ole tässä ensimmäisessä pääryhmässä.
- 2 Paremmiin ovat onnistuneet ne ratkaisut, joissa uusi aukio asettuu Olavinkadun akselin eteläpuolelle. Kaikki tämän ryhmän torisommitelmat sisältävät selviä ansioita. Vapaa luonteva muoto torille on joko aikaansaatu kääntämällä Olavinkadun pohjoisrintama kohti Helsingintietä tai käyttämällä viuhkamaisia suuntia torin sommittelussa Olavinkatu taustana. Kolmas ryhmään kuuluva ratkaisu esiintyy yläluokan työssä, missä torille antaa kiinteän muodon ympyrän kaari, joka rajaa torin Helsingintien puolella.
- 3 Muutamissa töissä Napinkaaren aukio on varattu uudisrakentamiselle ja torin painopiste on tietoisesti siirretty länteen lähelle Olavinkadun ja Einonkadun risteystä. Valtionhotellin ympäristö on näissä ehdotuksissa liitetty luontevasti kaupalliseen keskustaän. Välivyöhyke Lappeentielle on pidentynyt; näin on aikaansaatu mielekästä syvyyttä kaupunkirakenteelle.
- 4 Neljänteen ryhmään kuuluvat ne muutamat aukiosommitelmat, jotka on käännetty pois Olavintieltä. Tilallisia, kaupunkikuvallisia ansioita on niissä ehdotuksissa, joissa aukio sopivankokoisena on määrätietoisesti suunnattu kohti Inkerinaukiota.
- 5 Viimeisen ryhmän muodostavat ne vapaamuotoiset torisommitelmat, joille Helsingintien alikulku nuorisotalon vieressä on ollut eräs keskeinen lähtökohta. Vapaa torisommitelma saattaisi täällä paikalla olla maisemallisesti hyvinkin varteenotettava ratkaisumalli.

Nykyisen kauppatorin ja nuorisotalon alue

Ruutukaava-alueen rajauksen täsmentäminen Olavinkadun varressa sekä Olavinkadun ja Helsingintien välisen alueen jättäminen pääasiassa puistoksi on yleensä johtanut kokonaisuuden kannalta hyvään lopputulokseen. Rakennettu kaupunkipuisto sopii hyvin ruutukaava-aluetta ja puistomaisen väljästi rakennettua Valtionhotellin aluetta yhdistäväksi elementiksi.

Parhaissa ehdotuksissa puisto liittyy luontevaksi osaksi Napinkaaren tuntumaan muodostettua keskusta ja toria. Tällöin on yleensä onnistuneesti korostettu rakennuksien, rakenteiden ja istutuksien Helsingintien alittavaa kevyen liikenteen yhteyttä nuorisotalon sivuitse keskukseen.

Nuorisotalo on yleensä säilytetty ja joissakin ehdotuksissa sitä on täydennetty lisärakentamisella ja ulkotiloilla. Näin on joissakin ehdotuksissa onnistuttu liittämään nuorisotalo luontevasti keskukseen. Puistoaluetta on aktivoitu sijoittamalla alueelle paviljonkimaisia kahvila-, näyttely- ja vastaavia rakennelmia sekä pelikenttiä ja leikkialueita. Useissa ehdotuksissa on Olavinkadun eteläpuolelle sijoitettu keskustaa palvelevaa pysäköintiä. Tämä on hyvä ratkaisu silloin, kun pysäköintialue ei ole liian suuri ja se on maisemoitu istutuksien puiston osaksi.

Joissakin ehdotuksissa Olavinkadun ja Helsingintien välinen alue on rakennettu kokonaisuudessaan. Tätä ei ole pidetty kaupunkikuvallisesti perusteltuna. Yleisempiä ovat ehdotukset, joissa vain osa alueesta on rakennettu. Tällöin kilpailuehdotuksissa esiintyy kolme perusratkaisua.

- 1 Olavinkadun eteläpuolelle on osoitettu rakennuksia tai kortteleita, jolloin Helsingintien varteen jää kapeampi puistoalue.
- 2 Rakentamista on sijoitettu nykyisen kauppatorin alueelle ja jätetty Esterinkadun itäpuoleinen alue pääosin keskustaan liittyväksi puistoksi.
- 3 Alue on jätetty pääosin puistoksi, jonne lähinnä Napinkaaren aukioon liittyen on sijoitettu paviljonkimaisia rakennuksia.

Näissä ehdotuksissa on saatu uutta kerrosalaa keskustan tuntumaan. Keskustan kaavoitetuissa kortteleissa on kuitenkin runsaasti rakennusoikeutta jäljellä, joten sen lisäämiseen ei ole pakottavaa tarvetta. Parhaiten alueelle soveltuvat paviljonkimaiset rakennukset, jolloin puisto säilyttää toiminnallisen ja kaupunkikuvallisen merkityksensä ruutukaava-alueen rajavyöhykkeenä.

Helsingintien eteläpuoleinen Valtionhotelliin liittyvä alue

Helsingintien eteläpuoleisen alueen rakentamistapa on irrallisia rakennusmassoja puistomaisessa ympäristössä. Ehdotukset, joissa on osoitettu vain vähän uudisrakentamista Viipurintien ja Imatrankoskentien väliselle alueelle, ovat kokonaisuutena onnistuneimpia.

Katualueen kaupunkimainen rajaaminen on puistomaisen alueen luonteelle vierasta ja estää alueen hahmottumisen Helsingintieltä.

Kilpailu osoittaa, ettei Piponiuksen talon purkamisella saavuteta olennaisia etuja. Melkein kaikki kilpailijat ovat säilyttäneet Piponiuksen talon. Useat kilpailijat sen sijaan ovat purkaneet kirjakaupantalon. Niissä ehdotuksissa, joissa tekijä on pyrkinyt liittämään Napinkaaren alueen Inkerinaukioon, tästä on ollut etua.

Ehdotuksia, joissa Valtionhotellin alue liittyy kiinteästi Napinkaaren alueeseen, on vain muutamia. Onnistuneimpia ovat ehdotukset, joissa on oivallettu Valtionhotellin luonne puistolinnana. Tällöin sitä ei ole rakenteellisesti tai tiukan aksiaalisesti sidottu aukiosommitelmaan, mutta on kuitenkin säilytetty visuaalinen yhteys Napinkaarelta Valtionhotelliin ja sen ympäristöön.

Inkerinaukio on joko jätetty nykyiseen asuunsa tai suunniteltu aukioksi tai puistikoksi, jonne sijoittuu ohjelman edellyttämiä matkailua palvelevia toimintoja. Kun Helsingintie tulevaisuudessakin jakaa keskustan kahtia, jää Valtionhotellin ympäristö myös jatkossa koskiuoman suuntaiseksi alueeksi. Näin ollen ehdotukset, joissa kevein rakentein ja istutuksin on korostettu Helsingintien ja jokiuoman suuntaa, ovat yleensä onnistuneimpia.

Matkailumuseo on useimmiten sijoitettu joko Inkerinaukiolle, nykyisen Shellin huoltoaseman paikalle, Piponiuksen taloon tai kirjakaupantalon paikalle. Ansiokkaita sekä Valtionhotellin ja kosken kaupunkikuvallista ja matkailullista merkitystä korostavia ovat ehdotukset, joissa matkailumuseo sijoittuu Inkerinaukiolle koskiuoman rinteeseen. Onnistuneena ei ole pidetty museon sijoittamista Helsingintien ja Imatrankoskentien liittymään siten, että se katkaisee näköyhteyden Valtionhotelliin. Parhaissa niistä ehdotuksista, joissa matkailumuseo on sijoitettu huoltoaseman paikalle, on onnistuttu sitomaan Valtionhotellin laajennus ja Piponiuksen talo Helsingintien pohjoispuoleiseen alueeseen. Matkailumuseon sijoittamista Helsingintien pohjoispuolelle ei ole pidetty yhtä onnistuneena.

Kehityskelpoinen on idea Imatrankoskentien sillan kupeeseen rakennettavasta koskikatsomosta. Jalankulkureittien parantaminen jokiuoman varressa, niiden aktivoiminen erilaisin paviljongein ja katselutasantein sekä uusien jalankulkusiltojen rakentaminen lisäävät alueen merkitystä virkistysalueena ja sen matkailullista vetovoimaa. Yhdessä ehdotuksessa esitetty voimalaitoksen niemelle ideoitu vesipuisto on hieno ja kehityskelpoinen idea.

Joissakin ehdotuksissa on ansiokkaasti ideoitu myös Imatrankoskentien pohjoispuoleisen ranta-alueen käyttöä aktiivipuistona. Vuoksen tuntuman on sijoitettu mm. erilaisia kahviloita ja ravintoloita. Uusien liikerakennusten rakentamista poliisitalon pohjoispuolelle ei voida pitää perusteltuna.

Pohjolan Liikenteen alue

Pohjolan Liikenteen alueelle ovat melkein kaikki kilpailijat esittäneet asuntovaltaisen alueen. Suurimmassa osassa ehdotuksia asuinalueita on laajennettu länteen Matinkadulle asti. Alueelle esitetty rakennusoikeus ja korttelirakenteet vaihtelevat suuresti. Monissa ehdotuksissa rakentamistapa on massoiltaan ja mittakaavaltaan alueelle sopiva. Harvoissa ehdotuksissa on kuitenkin päästy onnistuneeseen kokonaisratkaisuun. Parhaimmissa ratkaisuissa on massoittelemalla liitetty alue osaksi ruutukaava-alueita ja päätetty kaupunkirakenne luontevasti puistoalueeseen. Ansiona on pidetty myös toiminnallisen ja visuaalisen yhteyden huomioon ottamista keskustasta Jukankadun kautta uusiin asuinkortteleihin ja puistoalueelle.

Tainionkoskentien varteen on yleensä sijoitettu myymälä- ja toimistotiloja asuinrakennusten pohjakerroksiin. Joissakin ehdotuksissa Tainionkoskentien kulmaan on osoitettu erillinen liikerakennus. Molemmat ratkaisumallit ovat mahdollisia.

6

EHDOTUSTEN JAKO LUOKKIIN

Palkintolautakunta jakoi ehdotukset ylä-, keski- ja alaluokkiin. Yläluokkaan sijoitettiin 11 ehdotusta, keskiluokkaan 16 ehdotusta ja alaluokkaan 14 ehdotusta. Kaksi ehdotusta hylättiin.

Yläluokka

- 1 Pyörteiden leikki
- 3 Kaaritori
- 7 Koskenlaskua
- 12 Muodon vuoksi
- 13 Imatran vuoksi
- 16 Valomuuri
- 21 Sumatra
- 35 Toripäivä
- 36 Karjalaisten laulu
- 38 Internetso
- 40 Puiston syli

Keskiluokka

- 2 Napit irti
- 5 Mennää kulmille
- 8 Isovarvas vapaana
- 10 Lohi nousee vastavirtaan
- 15 Cerceau
- 17 Impicciolina
- 18 Imatraforce
- 19 Piponiuksesta piilaaksoon
- 20 Silta on laskettu, tervetuloa
- 27 Olavinraitti
- 28 Inkerin tanssi
- 29 Mie ja siena
- 31 Esteri ja pojat
- 37 Kaupunki Vuoksen rannalla
- 41 Vesi ja raja
- 43 Lohikäärmeen vuosi

Alaluokka

- 6 Inkerin ympyrät
- 9 Immen ehompi laulu
- 11 UskoN vahvistus
- 14 Tuhlaajapoika
- 22 Imatran Inkeri
- 23 Ville D'eau
- 25 Napinreikä
- 26 Kivet virrassa
- 30 Valvova mylläri
- 32 Taasha myö tavattii
- 33 Inkeri
- 34 Puuttuvat palat
- 39 Ratkaisun perusteet
- 42 Idän-portti

7 EHDOTUSKOHTAINEN ARVIOINTI

7.1 Yläluokka

NRO 1 "PYÖRTEINEN LEIKKI"

Ehdotuksen ansiot keskittyvät kaupallisen keskuksen suunnitteluun. Lappeentien alkupään kävelykatu on kauniisti jäsennöity. Liikekeskus on mittakaavallisesti onnistunut ja sinänsä toteutuskelpoinen, mutta sen rakentaminen edellyttää Keskon tavaratalon purkamista. Lappeentie, uusi kauppakeskus ja Helsingintien pohjoispuolelle sijoitettu tori muodostavat toimivan kokonaisuuden. Lasikatteiset kauppakujat jatkavat luontevasti Matinkadun ja Jukankadun suuntia. Kauppakujiin liittyen on mahdollista toteuttaa tavaratalo, pieniä liikkeitä ja elokuvateatteri. Katettu sisätori kauppatorin vieressä on hyvä idea. Kauppatorin symmetrinen sommitelma on formalistinen ja turhan juhlava. Keskustan ajoneuvoliikenne-, huolto- ja pysäköintijärjestelyt kaipaavat tarkennusta.

Koko Helsingintien ja Olavinkadun välisen alueen rakentaminen ei ole perusteltua eikä alueen ratkaisu ole muutoinkaan vakuuttava. Teatteripuisto ei hahmotu puistona vaan korttelipihana etenkin kun yhteys torille on katkaistu. Helsingintien eteläreunan rajaaminen rakennuksilla ei ole onnistunut ratkaisu. Matkailumuseo sijaitsee keskellä Inkerinaukiota ja katkaisee idästä näköyhteyden Valtionhotelliin.

Pohjolan Liikenteen alueelle esitetty asuinalue on tavanomainen, Jukankadun pääteaukio on asemaansa nähden liian korostunut. Uusi liikerakennus poliisitalon pohjoispuolella sijaitsee kaukana keskustasta.

NRO 3 "KAARITORI"

Ehdotuksessa on taitavasti jäsennöity toiminnallinen ja tilallinen yhteys Lappeentie - uusi kauppatori - Helsingintien eteläpuoleinen alue. Lappeentieltä alkava lasikatteinen kauppakuja jatkaa luontevasti Jukankadun suuntaa. Kauppakujan päässä avautuu kaarenmuotoinen tori, jonka muotoa on tuettu katos-pergolalla ja uusilla julkisilla rakennuksilla. Julkiset rakennukset jatkavat kauniisti kauppakujan suuntaa ja korostavat nuorisotalon länsipuoleista kevyen liikenteen raittia. Tori on sopivan kokoinen. Ehdotuksessa kaupallisen keskuksen ytimeksi jää Lappeentie, josta keskus laajenee sekä pohjoiseen että etelään. Olavinkadun eteläpuoleinen pysäköintialue on onnistunut. Esterinkadun länsipuolisen alueen rakentaminen tukee kokonaisratkaisua.

Inkerinaukion koskiuoman suuntaa korostava käsittely on oikeasuuntainen. Kevyen liikenteen yhteys kesäkahviloineen ja katseluterasseineen sitoo alueen Napinkaaren toriin, mutta kevyen liikenteen tunneli Helsingintien ali on turha. Ruutukaava-alueen liikenneverkko kaippaa ajoneuvoliikenteen osalta kehittämistä.

Ehdotus on kilpailun ainoita, jossa kaikki autopaikat on sijoitettu maantasoon. Tämä on johtanut paikoittain kaupunkikuvallisiin ongelmiin.

Heikinkadun pohjoispuoleisen alueen suunnitelma ei ole keskustan suunnitelman tasoinen.

NRO 7 "KOSKEN LASKUA"

Vähäeleisyydessään onnistunut ehdotus perustuu harkittuun Imatrankosken nykytilanteen analysointiin. Ehdotuksessa on pyritty säilyttämään Imatrankosken erityispiirteet, eheytetty kaupunkikuvaa "minimalismilla" ja vältetty monumentaalisia ratkaisuja.

Keskustan lisärakentaminen liittyy korttelien osalta luontevasti nykyiseen rakenteeseen ja on toteutettavissa pieninä yksikköinä. Helsingintien, Lappeentien, Einonkadun ja Olavinkadun rajaamasta alueesta on muodostettu selkeä kortteli, jossa myymälät ja liikkeet avautuvat perinteiseen tapaan kaduille. Napinkaarelle sijoitetut liikerakennukset ja niihin liittyvä pysäköintilaitos ovat mittakaavallisesti onnistuneita. Ne rajaavat Helsingintien katu-tilaa ja sitovat Piponiuksen talon keskustaan. Kauppatori on sopivan kokoinen ja liittyy luontevasti keskustan osaksi.

Lappeentien kattaminen kahden korttelin mittaisella korkealla lasikatteella poikkeaa muuten vähäeleisestä ratkaisusta. Lasigalleria sopii huonosti kaupunkikuvaan eikä ole sellaisenaan toteutuskelpoinen. Tilan sisäinen jäsentely on sinänsä ansiokasta.

Valtionhotellin ympäristössä on tietoisesti pidättydytty uudisrakentamisesta ja haluttu korostaa Valtionhotellin asemaa yksittäisenä, komeana rakennuksena puistossa. Kilpailijan toteamus, että hyvällä puistosuunnittelulla ja kohtuullisilla kustannuksilla voidaan näin päästä korkeatasoiseen ympäristöön, on oikeaan osuva.

Pohjolan Liikenteen alueen asuinkorttelin rakentamistapa ja mittakaava on onnistunut. Tainionkoskentien varteen sijoitettu pieni aukio, jonne asuinrakennusten pohjakerrosten kaupat suuntauvat, on hyvä ja herkästi esitetty idea.

NRO 12 "MUODON VUOKSI"

Ehdotus on onnistuneimpia niistä, joiden mukaan keskusta-alueen suunnittelu edellyttää K-hallin purkamista. Tekijä on näin pystynyt luomaan tasapainoisen ja korkeatasoisen julkisen tilasarjan Lappeentien ja Olavinkadun väliselle alueelle. Olavinkadun suunnan kääntyessä kohti Vääräätaloa kauppahalli pihoineen, kauppatori ja liikekortteli asettuvat viuhkamaisesti linjauksen eteen. Syntyy selkeä rytmi, jolla hajanainen kaupunkirakenne Napinkaaren alueella on eheytetty luontevasti ja onnistuneesti.

Esitetyssä perspektiivikuvassa kauppatorin uudisrakennukset ovat hengeltään ja sijainniltaan onnistuneita ja Imatrankosken rakennusperinteeseen hyvin sopivia. Liiketilöiden toimivuus edellyttää esitettyä suurempia runkosyvyksiä.

Ehdotuksessa on taitavasti täydennetty ruutukaava-aluetta korostamalla varovaisesti osa-alueiden erityispiirteitä niiden tunnistettavuuden parantamiseksi.

Koskiuoman kevyt jäsentely värillisten näköalatasanteiden avulla on käyttökelpoinen ja varteenotettava idea. Matkailumuseon sijainti Olavinkadun varrella puoltaa paikkansa muiden julkisten rakennusten vieressä, mutta saattaa jäädä syrjään turistivirroista.

NRO 13 "IMATRAN VUOKSI"

Ehdotus on kokonaisuutena idearikas sekä huolellisesti ja herkästi tutkittu. Keskustan tarjoamat kehitysmahdollisuudet on oivallettu. Toiminnallinen ja tilallinen yhteys Lappeentieltä Napinkaarelle ja edelleen Helsingintien eteläpuolelle on kilpailun parhaita. Lappeentielle ja Helsingintien pohjoispuolelle sijoitetut aukiot sekä niitä yhdistävä kevyen liikenteen kuja luovat lähtökohdan pienipiirteiselle, viihtyisälle ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoiselle jalankulkuympäristölle. Keskustan nykyiset rakennukset on voitu säilyttää sijoittamalla lisärakentaminen pääosin Napinkaarelle. Uudet liikerakennukset ovat mittakaavaltaan kaupunkikuvaan sopivia ja yksikkökooltaan toteutuskelpoisia. Tori liittyy ilmastavasti toritoimintojen tukikohdan pylväikön kautta puistoon. Keskustan pysäköinti ja huolto on luontevasti ratkaistu. Lappeentien kävelyaluetta tulisi jatkaa Napinkulmaan asti, koska tämä liittymä on liikenteellisesti hankala.

Helsingintien etelä- ja pohjoispuoleiset alueet liittyvät luontevasti toisiinsa torin kohdalla. Matkailumuseo on sijoitettu nykyisen huoltoaseman paikalle torin päätteeksi. Museorakennus, joka kertaa torinvarren rakennusten arkadiaihetta sitoutuu keskustaan ja yhdistää taitavasti kokonaisuuteen Piponiuksen talon ja Valtionhotellin laajennuksen.

Valtionhotellin luonne puistolinnana on oivallettu. Sen ympäristö on suunniteltu kokonaisuutena puistoksi ja vältetty erilliset kioski- ym. rakennelmat sijoittamalla matkailua palvelevat toiminnot säilytettäviin rakennuksiin. Valtionhotellin kaupunkikuvalista merkitystä on korostettu herkästi näkymäakselilla. Bussien sijoittaminen Inkerinaukiolle esitetyllä tavalla ei ole mahdollista.

Ehdotettu Helsingintien siirto on nähty kannanottona siitä, että kadun ilmettä tulisi muuttaa kaupunkimaiseksi. Siirto on kallis toteuttaa ja Esterinkadun ja Olavinkadun liittymiskohta Helsingintiehen on liikenteellisesti huono. Suunnitelman ansiot säilyvät, vaikka Helsingintien nykyistä linjausta ei muuteta.

Heikinkadun pohjoispuoleinen asuinalue on onnistunut kokonaisuus. Se liittyy massoiltaan ja mittakaavaltaan hyvin keskustaan. Piha- ja pysäköintijärjestelyt ovat toimivat, erityisen ansiokas on piha- ja piirejä yhdistävä puolijulkinen tila, jonka päätteenä Vuoksi avautuu. Rakennukset olisi realistista toteuttaa kerrostaloina eikä rivitaloina.

Kilpailuehdotus on ainoa, jossa on käsitelty myös voimalaitosken niemeä. Niemelle esitetty vesilajipuisto on ansiokas ja Imatralla sopiva idea. Puisto on kauniisti ja mielikuvituksellisesti hahmoteltu.

Ehdotus on kehityskelpoinen ja pääosin toteutettavissa.

NRO 16 "VALOMUURI"

Ehdotus on taidokas, mutta kokonaisuutena hieman väkinäinen ja edustaa lähinnä muodikasta arkkitehtuurigrafiikkaa. Esitettyä kokonaisratkaisua ei voida ajatella Imatrankosken keskustan kehittelyn lähtökohdaksi. Epärealistisen ehdotuksen kosminen peruslataus on vastaavasti ennakkoluuloton ja raikas. Laajan ympyräkehän, laser-juovien ja voimakkaasti suunnattujen aiheiden avulla on ehdotuksessa esitetty keinoja Imatrankosken keskustan eheyttämiseksi. Ote on reipas ja tämäntapaisena ehdotus vastaa hyvin aatekilpailun luonnetta.

Ehdotuksessa on kiinteästi aukion avulla liitetty Valtionhotelli Napinkaaren alueeseen. Kun Helsingintie hallitsevana liikenneväylänä jatkossakin jakaa keskusta-alueen kahtia, hotellin voimakas korostaminen liikekeskustan tilallisessa jäsentelyssä ei esitetyssä muodossa onnistu.

Olavinkadun ja Jukankadun suuntien yhdistäminen viuhkamaisen torin taustaksi on muotoratkaisuna selkeä. Katulinjausten siirtämistä pelkästään tämän kokonaisidean takia ei voi pitää perusteltuna. Tämä voimakas kaupunkikuvallinen teema muuttaa myös Lappeentien hallitsevan aseman liikekeskustan pääraittina.

Heikinkadun pohjoispuoleinen asuinalue on onnistunut ja ideana toteutuskelpoinen.

NRO 21 "SUMATRA"

Kilpailun ainoa ehdotus, jossa kaupallista keskustaa on laajennettu Lappeentien ja Helsingintien risteyksen eteläpuolelle. Ideana matkailullisen ja kaupallisen keskuksen yhdistäminen on hyvä. Omista lähtökohdistaan ehdotus on johdonmukainen joskin suurpiirteisesti ja ylimalkaisesti laadittu. Imatrankoskentien molemmiin puolin sijoitetut uudisrakennukset ja kauppatori saattavat muodostaa komean päätteen Lappeentielle ja kaupunginportin sillan kupeeseen idästäpäin tultaessa. Kauppatori yhdessä matkailumuseon ja uuden liikerakennuksen kanssa sitoo valtiorakennuksen ja sen laajennuksen suurpiirteiseksi koskiuoman suuntaiseksi sommitelmaksi. Keskustan sijoittaminen alueen liikenteelliseen painopisteeseen on ajatuksellisesti oikea. Käytännössä pääkatujen risteys on liian suuri este keskuksen toimivuudelle. Ratkaisun soveltaminen edellyttäisi luopumista rakennetusta puistosta ja arvokkaasta näköalasta.

Olavintien eteläpuolelle sijoitetut kaarevat rakennukset, joiden levymäiset päädyt muodostavat porttiaukioita keskustan katujen alkuun on ideana hyvä, mutta kömpelösti toteutettu.

Heikinkadun pohjoispuoleiset asuinkorttelit rajaavat määrätietoisesti ruutukaavarakenteen puistoon.

NRO 35 "TORIPÄIVÄ"

Kaupunkirakenteellisesti määrätietoinen ja omintakeinen ehdotus, joka korostaa Imatrankosken keskustan jakautumista ruutukaava-kaupungiksi ja puistokaupungiksi. Uusi korttelirivistö Olavinkadun eteläpuolella tuo runsaasti uutta kerrosalaa keskustan tuntumaan sekä täsmentää ruutukaava-alueen rajan. Korttelit ovat kuitenkin ahtaita ja rajaus Helsingintielle turhan täsmällinen. Imatrankoskelle tyypillinen puolisoljettu rakentamistapa ruutukaavan puitteissa olisi tuottanut paremman tuloksen. Asuinkortteleiden eteläpuolelle jäävä puisto on korkeatasoisesti toteutettuna riittävä.

Lappeentien alkupään kävelykatu on herkästi ja idearikkaasti suunniteltu. Kaupallinen aktiviteetti ja jalankululiikenne keskityvät Lappeentien alkuun; Lappeentien jatkaminen puistona Koulukadulle asti lisää asuinkortteleiden viihtyisyyttä, mutta aiheuttaa liikenneongelmia. Keskuksen huolto- ja pysäköintijärjestelyjen tutkiminen on jäänyt keskeneräiseksi.

Kauppatori on ahdas ja Piponiuksen talon ja matkailumuseon sijoittaminen torin aksiaalisiksi päätteiksi ei ole luonteva ratkaisu. Inkerinaukion järjestelyt on esitetty viitteellisesti.

Pohjolan Liikenteen alueen ratkaisu on kokonaisuutena ansiokas. Yhteys keskustasta puistoon asuinkortteleiden lomasta on kauniisti ja oivaltaen suunniteltu. Jukankadun suunnitelma on hyvä.

NRO 36 "KARJALAISTEN LAULU"

Kilpailuehdotus on idearikas ja taitavasti työstetty. Tekijä on onnistunut laatimaan toimivan kokonaisuuden, missä Lappeentie, Napinkaaren alue ja Inkerinaukio muodostavat mielekkään kaupunkitilasommitelman. Ratkaisu on aikaansaatu kääntämällä uusi kauppatori kohti Inkerinaukiota, missä matala ja kapea matkailumuseon rakennussiipi ulottuu Lappeentien päätteeksi. Ehdotus luo Imatrankosken keskustalle uuden ilmeen, joka heijastuu jopa reuna-alueiden jäsentelyssä.

Inkerinaukion järjestelyt esiintymisalueineen ovat kauniisti ratkaistut. Matkailumuseo koskiuoman rinteessä sekä yhteys koskikatsomoon on taidokkaasti suunniteltu. Matkailumuseon matala ja kapea rakennussiipi rajaa onnistuneesti tapahtumatoria.

Tekijä on seikkaperäisesti tutkinut keskusta-alueen eheyttämistä julkisivujen, leikkausten ja perspektiivikuvien avulla. Jälki on vakuuttava, joskin arkkitehtoninen ilmaisu sisältää muotioikkuja. Esimerkiksi esitetty tavaratalokortteli on mielenkiintoinen kokonaisuus, mutta hieman epärealistinen.

Mielenkiinto ei ole riittänyt ruutukaava-alueen vanhojen asuin-kortteleiden tutkimiseen.

Kilpailuehdotus on kokonaisuutena toteutuskelpoinen, mutta edellyttää taidokasta rakennussuunnittelua ja huomattavia investointeja.

NRO 38 "INTERMETSO"

Ehdotuksessa on ansiokkainta toriaukioiden kehittäminen. Helsingintien alittavan raitin suunta uuden torialueen suunnittelun lähtökohdaksi on varteenotettava idea. Vapaamuotoinen torisommitelma sopii mainiosti ympäristön lähtökohdaksi. Jukankadun suunnan huomioon ottaminen Matinkadun ohella on välivyöhykkeen osalta osunut oikeaan.

Esitetty arkkitehtuuri ei massoittele eikä muotokieleltään yllä samalle tasolle. Esimerkiksi näkymä Napintorilta kävelykujan sisäänkäyntiin tuo pikemminkin mieleen yliopistoalueen kuin kaupallisen keskuksen. Olavinkadun päätyminen paikoitustunneliin on kömpelö ja silmiinpistävä yksityiskohta. Matkailumuseon ja kauppiastavaratalon liittäminen toisiinsa porttiaiheen symmetrisinä osina on formalistinen, keinotekoinen ratkaisu.

Uudet asuntoalueet lännessä ja pohjoisessa Helsingintien ja Tainionkoskentien tuntumassa eivät arkkitehtuuriltaan vakuuta.

Ehdotus on hengeltään reipas ja idearikas, mutta sitä rasittaa arkkitehtonisen otteen puuttuminen.

NRO 40 "PUISTON SYLI"

Kilpailuehdotus on huolellisesti ja ammattitaidolla laadittu. Kilpailualueen osa-alueita on tutkittu yksityiskohtia myöten. Olavinkadun suunnan jatkaminen Napinaukioille ja kadun pohjoispuoleisen julkisivurivin kääntäminen kohti Helsingintietä ratkaisee keskeisen ongelman; keskusta-alue liittyy kiinteästi Valtionhotellin puistoympäristöön ohi Piponiuksen talon.

Kilpailuehdotus sisältää useita ansiokkaita, toteutuskelpoisia yksityiskohtia. Heikinkadun ja Esterinkadun puuistutukset ovat omiaan jäsentämään keskusta-aluetta, kuten myöskin huolellisesti suunniteltu puistoalue pitkin koskiuomaa ja Vuoksen rantaa.

Lappeentien kävelyalue on sisustettu porttirakennelmilla ja lasisella keskiosalla. Vaikka tekijän osoittama arkkitehtoninen ote on määrätietoinen, voidaan toimenpiteiden mielekkyydestä olla eri mieltä. Heikinkadun pohjoispuoleinen asuinalue on asiallisesti ja taidolla ratkaistu, samoin Olavinkadun rakennetun rintaman tiivistäminen. Keskustaratkaisu perustuu massiiviseen kortteleiden umpeenrakentamiseen, mitä ei voi pitää tarpeellisena. Ansiokkaasti laadittu ehdotus kärsii hieman arkkitehtonisesta niukkuudesta.

7.2 Keskiluokka

NRO 2 "NAPIT IRTI"

Ehdotus on kilpailun ainoa, jossa uusi kauppatori Napinkaaren alueella on työnnetty Olavinkadun pohjoispuolelle. Tori on pyritty sitomaan koskiuoman ympäristöön Helsingintien suojakäytävien ja koskiuoman ylittävien riippusiltojen avulla. Helsingintien muuttaminen bulevardiksi keskusta-alueen kohdalla on hyvä idea.

Tavoitteet ovat selkeät, mutta uuden torin reunavyöhyke on jäänyt ahtaaksi ja yhteys Lappeentielle epämääräisen lyhyeksi. Torin eteen sijoitettu pysäköintitalo on saanut turhan hallitsevan sijainnin kaupunkikuvassa. Uusi elokuvateatteri on katujen ympäröimänä irrallinen julkinen rakennus. Olavinkadun yhteys Helsingintielle on liikenteellisesti epämääräinen. Keskeisen alueen jäsentely on epävarmaa. Osien väliset suhteet eivät ole tarpeeksi kiinteät.

Ehdotus sisältää hyviä yksittäisideoita, kuten matkailumuseon sijainnin ja Lappeentien esiintymiskatoksen. Arkkitehtoninen kokonaisuus on vaisu.

Heikinkadun pohjoispuoleisen asuinalueen rivitalot ovat ylipitkiä, ja niiden suunnat hieman epävarmoja, mutta korttelien avautuminen on kaupunkistruktuuriin nähden hyvin perusteltu.

NRO 5 "MENNÄÄ KULMILE"

Ehdotuksen kaupunkirakenteelliset lähtökohdat ovat oikeansuuntaiset. Kaupallisessa keskuksessa K-hallin purkamisella ei ole saavutettu mainittavaa etua. Lappeentietä lähtevä aukiokiila ei ole muotokieleltään onnistunut. Aukion ja kauppatorin liittyminen toisiinsa rakennusten kulmien muodostaman ahtauman kautta on kiusallinen. Kauppatorin ja Valtionhotellin alueet eivät liity luontevasti toisiinsa. Pienimittakaavaiselle epäkaupalliselle toiminnalle tarkoitettut kauppakujat ovat hauska idea, mutta tilat ovat ylimitoitettut. Heikinkadun pohjoispuoleinen asuinalue on jäsentymätön, mattomainen.

NRO 8 "ISOVARVAS VAPAANA"

Ehdotuksen ansiokkain osa-alue, uusi toriaukio on ratkaisultaan omaperäinen ja saattaisi olla varteenotettava vaihtoehto. Purkamalla K-halli on Vääräntalon edusta liitetty uuden pääaukion osaksi. Torin etelälaita on kokonaan uudisrakennusten rajaama. Olavinkadun suunta on näin ansiokkaasti otettu huomioon Napinkaaren alueella.

Kun vanhojen liikerakennusten takajulkisivut sijaitsevat torin tärkeimmässä kulmassa, on aukiosommitelma tältä osin jäänyt ratkaisematta. Ehdotuksen aksonometriset kuvat eivät anna oleellista lisätietoa, pikemmin päinvastoin. Ehdotus jää kokonaisuuteltaan ja myös torin osalta viitteelliseksi.

Kirjakaupantalon purkamisella ei ole voitettu mitään kaupunkikuvan kannalta. Pysäköintitalo torin vieressä on massiivinen ja uusi asuinalue Heikinkadun pohjoispuolella on saanut muodikkaan kankean muodon.

Ehdotus on keskeneräinen, mutta kehityskelpoinen.

NRO 10 "LOHI NOUSEE VASTAVIRTAAN"

Ehdotuksen kantava idea on laajan ylätorin rakentaminen Napinkaaren ja Lappeentien väliin 5 m Lappeentien korkeustason yläpuolelle. Kun toritaso jää kaupunkirakenteeseen nähden irralliseksi ja samalla hallitsevaksi, idea ei ole mielekäs. Irrallisuus koskee myöskin Napinkaaren alatorin pyöreää muotoa. Perustason kunnioittaminen, kaupunkimaiseman eheyttäminen ja pyrkimys toteutuskelpoisuuteen ovat kaikki lähtökohtina jääneet huomiotta.

Rantapuisto on ansiokkaasti käsitelty, ja ehdotus sisältää ruutu-kaava-alueella varteenotettavia yksityiskohtia. Heikinkadun pohjoispuoleinen asuinalue on pienimuotoisena kehityskelpoinen.

Ehdotuksen kokonaisuus jää epävarmaksi, etenkin liikekeskustan ratkaisun takia.

NRO 15 "CERCEAU"

Ehdotuksen idea-ainekset ovat vähäiset. Kaupallisen keskustan sekä Olavinkadun ja Helsingintien välisen alueen yleisperiaatteet ovat oikeat, mutta kömpelösti toteutetut. Lappeentieltä kauppatorille johdettu, katettu kauppakuja avautuu toiselta sivustalta huoltopihalle ja liittyy toriin ikävästi uuden toimistorakennuksen kulmassa. Torin rajaaminen lännessä 4-kerroksisella liike- ja toimistorakennuksella katkaisee yhteyden puistoon ja estää kirjasto- ja elokuvateatterirakennuksen liittymisen keskustaan. Valtionhotellin ympäristön suunnitelma on jäänyt viitteelliseksi. Matkailumuseo on sijoitettu liian kauaksi keskustasta.

NRO 17 "IMPICCIOLINA"

Ehdotus on jäänyt luonnosmaiseksi. Siinä on käsitelty vain osa suunnittelualueesta. Tilasarjassa Napinkaari - tori - nuorisokeskus on ansioita. Sommitelma sitoutuu kauniisti Jukankadun ja nuorisotalon suuntiin. Tori on kuitenkin pienehkö ja turhan sokkeloinen. Taksien ja bussien sijoittaminen esitetyllä tavalla on mahdoton. Lisärakentamismahdollisuuksia on osoitettu vähän. Erityisasuintalot ovat sommitelman osana perusteltuja, mutta jäävät toiminnallisesti täysin irrallisiksi.

Asuinrakennukset ovat epärealistisen pieniä.

NRO 18 "IMATRAFORCE"

Ehdotukseen sisältyy varteenotettavia ratkaisuja, kuten Olavinkadun pohjoisreunan rajaaminen ja sen kääntäminen kohti Helsin-

gintietä. Säteittäinen kulku välivyöhykkeessä edellyttää K-hallin purkamisen, mutta on kaupunkirakenteen kannalta selkeä parannustoimenpide. Kun lasigalleriat liittyvät suoraan pysäköintipihoihin, ratkaisu ei ole liiketilojen kannalta järkevä. Torisommitelma on tilallisesti mielenkiintoinen, mutta ehdotetut rakennelmat ovat tilapäisluontoiset. Miksi mini-areena on saanut niin keskeisen paikan kaupunkirakenteessa?

Ehdotusta rasittaa turhan kevyt ja teoreettinen muodonanto, joka on vierasta Imatrankosken rakennusperinteelle. Uusi tavaratalo hävittää kaariaiheeseen johdonmukaisen käytön takia Lappeentien nykyisen hienon aukion.

Matkailumuseo on esitetyllä paikalla irrallinen. Heikinkadun pohjoispuolella on luotu edellytyksiä hyvän asuinalueen rakentamiselle.

NRO 19 "PIPONIUKSESTA PIILAAKSOON"

Ehdotus on tutkittu huolellisesti. Suunnitelma, jonka lähtökohta on Imatrankosken erityispiirteiden säilyttämisessä, on jäänyt kokonaisotteeltaan kesyksi.

Lappeentietä ja toria yhdistävän kauppakujan sekä torin suuntaus ovat onnistuneet. Toria reunustavat liikerakennukset ovat mittakaavaltaan miellyttäviä ja toteutuskelpoisia. Pysäköinnin keskitäminen torin ja nuorisotalon väliin katkaisee yhteyden puistoon. Myös nuorisotalo jää irralliseksi ja Helsingintien alittava kevyen liikenteen raitti liittyy huonosti keskustaan.

Liikenneverkko on tarkkaan tutkittu ja pääosin toimiva.

NRO 20 "SILTA ON LASKETTU, TERVETULOA"

Ehdotus on idearikas, mutta sen kokonaisote on jäänyt epävarmaksi. Kaupungin rakenne ei jatku luontevasti Napinkaaren alueen irrallisen järjestelyn takia.

Lappeentiellä aukiosarja ulottuu Helsingintielle asti. Aikaansaatu torisommitelma on rikasmuotoinen, elävä ja toimiva.

Ehdotuksen ansiot paljastuvat leikkauspiirustuksesta akselilla kauppatori - Inkerinaukio. Maaston korkeuseroja hyväksikäyttäen on aikaansaatu mielenkiintoinen yhteys Napinkaaren aukiolta Inkerinaukiolle kävelysillan kautta. Matkailumuseo pureutuu "linnanpihan" taustana tukevasti maastoon.

Napinkaaren aukion uudet suunnat ja yhteydet ympäristöön eivät kuitenkaan ole luontevia. Aukio jää irralliseksi tasoksi.

Pohjolan Liikenteen alue on herkästi ja huolellisesti suunniteltu.

NRO 27 "OLAVINRAITTI"

Keskustan järjestelyissä on ansioita. Uusi jalankulkuyhteys Lappeentieltä Napinkaarelle ja edelleen Helsingintien eteläpuolelle on tilallisesti kiinnostava. Jalankulkukatu kertaa rennosti kaariaihetta siten, että muodostuu pienipiirteistä ja viihtyisää jalankulkuympäristöä. Kauppakeskus, tori ja puisto liittyvät vapautuneesti toisiinsa.

Olavinkadun eteläpuolen ja Esterinkadun itäpuolen rakennusten massoittelu on sekavaa. Julkisissa rakennuksissa on ylimitoitusta.

Liikenneverkko ei ole toimiva. Esterinkadun ja Helsingintien liittymän poistaminen ei ole mahdollista. Olavinkadun rauhoittaminen ajoneuvoliikenteeltä vaikeuttaa keskustan saavutettavuutta.

Valtionhotellin ympäristön suunnitelma on kiinnostava. Matkailumuseon paikka on kokonaisuuden kannalta oikein valittu. Inkerinaukion järjestely terasseineen, juhlakenttineen ja esiintymistiloineen on vapautunutta.

Heikinkadun pohjoispuoleisen alueen suunnitelma kaipaa kehittäilyä.

NRO 28 "INKERIN TANSSI"

Keskustan kaupunkirakenne Lappeentien alkupäässä on muutettu katetuksi julkiseksi, kaupalliseksi tilasarjaksi. Huolellisesti suunniteltuun osakokonaisuuteen on suhtauduttu varauksella, sillä uudet sinänsä mielenkiintoiset tilat jäävät laajempaan kaupunkirakenteeseen nähden irrallisiksi. Torisommitelma Napinkaaren puolella ei vakuuta. Piponiuksen talo on purettu, ja uusi aukiosarja ulottuu Valtionhotelliin asti. Puistolinna ei kaipaa tämäntapaisia etuaukioita.

Inkerinaukiolla uusi matkailumuseo peittää arvokkaan puistonäkymän kohti hotellia. Heikinkadun pohjoispuoleinen asuinalue on pienipiirteisenä toteutuskelpoinen.

Ehdotuksella on arkkitehtoniseen muotoon liittyviä ansioita. Imatrankosken kaupunkikuvan arvot ovat jääneet tekijälle epäselviksi.

NRO 29 "MIE JA SIENA"

Ehdotus on huolellisesti tutkittu ja kokonaisratkaisultaan selkeä. Ruutukaava-aluetta on kehitelty määrätietoisesti. Heikinkadun pohjoispuoleinen asuinalue päättää kauniisti ruutukaavan puistoalueeseen. Asuinalue on muutenkin ansiokkaasti hahmoteltu.

Kauppatorin voimakkaasti rajattu puolipyöreä muoto on turhan korostunut eikä istu luontevasti Imatrankosken kaupunkikuvaan. Piponiuksen talo ja kirjakaupantalo leveään Helsingintien toisella puolella ovat liian vähäisiä päättämään aksiaalisesti voimakkaan torisommitelman. Yhteys torilta sen länsipuoleiseen puistoon on heikosti järjestetty.

Valtionhotellin ympäristöä on kehitelty sen erityisluonteen pohjalta. Imatranaukiolla matalat katos- ja muurirakennelmat, jotka rajaavat suojaisan aukiotilan, muodostavat yhdessä matkailumuseon kanssa mittakaavaltaan onnistuneen yhtenäisen kokonaisuuden. Matkailumuseon sijoittaminen koskiuoman rinteeseen siten, että sieltä avautuu näkymä koskelle, on hyvä idea.

NRO 31 "ESTERI JA POJAT"

Osa-alueiden käsittely lähtee ehdotuksessa niiden erityisluonteesta.

Keskeisten liikekortteleiden massoittelu on hajanaista. Ehdotuksen tori on jäänyt voimassa olevan asemakaavan kaariaiheen vangiksi. Erilliset, pienet liikerakennukset ovat toiminnallisesti huonoja, liittyvät väkinäisesti katettuun kauppakujaan ja muodostavat sokkeloisia, tarkoituksettomia välitiloja.

Olavinkadun eteläpuolen rakentaminen kaipaisi määrätietoisempaa otetta, etenkin Esterinkadun itäpuoleinen asuintalo jää yksinäiseksi puistossa. Puiston suunnittelussa on ansioita.

Valtionhotellin ympäristön käsittely on oikeansuuntainen, mutta Inkerinaukion laatoitettu osuus olisi kaivannut tuekseen sitä rajavien alueiden käsittelyä.

NRO 37 "KAUPUNKI VUOKSEN VARRELLA"

Ehdotus on huolellisesti tutkittu ja sisältää kiinnostavia yksityiskohtia. Yksittäisten ideoiden runsaus on kuitenkin johtanut vaikeasti hahmotettavaan, hieman sekavaan kokonaisuuteen.

Kauppatorin syvä, puolipyöreä muoto on väkinäinen. Muoto jatkuu kuitenkin idässä letkeästi Inkerinaukion laatoitettuna kaarena, lännessä taas liittyminen puistoalueeseen ja Helsingintien alittavaan raittiin on väkinäisesti katkaistu Olavinkadun suuntaisella liikesiivellä. Läntisen yhteyden huomioiminen olisi vapauttanut aukion muotoa sopivasti. Puistot ovat huolellisesti ja hyvin suunniteltuja. Asukastorin liittäminen Helsingintien alittavaan raittiin on ideana hyvä. Sen sijaan Helsingintien eteläpuolen rajaaminen rakennuksilla ei ole perusteltua.

Inkerinaukiolta pohjoiseen jokiuomaa seuraava raitti ympäristöineen muodostaa kiinnostavaa jalankulkuympäristöä.

Lappeentien pohjoispuoleisen ruutukaava-alueen kehittäminen on harkittua. Kortteleiden läpi kulkeva polveileva raitti on hauska idea. Jukankadun liittyminen Heikinkadun pohjoispuoleiseen asuinalueeseen ja edelleen puistoon on lähtökohtana hyvä, mutta kankeasti ratkaistu.

NRO 41 "VESI JA RAJA"

Ehdotus on luonteva, mutta niukkailmeinen. Perusratkaisut ovat harkittuja kokonaisuuden jäädessä kuitenkin neutraaliksi. Ruutu-kaava-alue on täydennetty mittakaavallisesti oikein, mutta kaavamaisesti. kauppatorin muoto ja rajaus ovat harkittuja, mutta torni ja sen sijoitus ovat epäonnistuneet. Tori on sopivan kokoinen ja liittyy luontevasti puistoon. Puiston jäsentely on idearikasta. Katuparin Esterinkatu-Kallenkatu yksisuuntaistaminen ei paranna keskustan liikenteellistä toimivuutta.

Valtionhotellin ympäristön ratkaisu on oikeansuuntainen. Matkailun palvelupisteen ja matkailumuseon yhdistäminen kevytrakenteisellä kävelysillalla koskiuoman yli on kiinnostava ja perspektiivikuvan mukaisesti ratkaistuna ansiokas idea.

Heikinkadun pohjoispuoleisen alueen ratkaisu on jäänyt kaavamaiseksi.

NRO 43 "LOHIKÄÄRMEEN VUOSI"

Suunnitelma on jäänyt kovin kaavamaiseksi. Keskustan ratkaisu ei ole tilallisesti harkittu. Lappeentien aukio on suotta jätetty rajaamatta viereisille huoltopihoille. Lasikatteinen kauppakuja jää liian lyhyeksi. Useiden sisäkkäisten ympyrä- ja puoliympyräaiheiden käyttö kauppatorilla ei ole onnistunut. Olavinkadun rajaaminen eteläpuolella rakennuksilla on käyttökelpoinen ratkaisu, mutta pysäköintilaitos ei voi toimia esitetyssä kapeassa rungossa.

Matkailumuseon korostettu asema ja massa heikentää Valtionhotellin asemaa.

7.3 Alaluokka

NRO 6 "INKERIN YMPYRÄT"

Napinaukion painopisteen siirtäminen on oikeansuuntainen toimenpide. Uusi torialue jää kuitenkin irralliseksi ja erottuu ympäristöstään liikaa. Uudet geometriset muodot taustalla sisältävät tilallisia ansioita, mutta tässä yhteydessä ne ovat omiaan hajoittamaan kaupunkirakennetta. Uuden valotornin ja Valtionhotellin pääsisäänkäynnin yhdistäminen kävelyaskelin avulla on kovin keinoitekoista eikä Pioniuksen talon purkamista voida hyväksyä näin kevin perustein.

Inkerinaukiolle ehdotettu Ystävyiden talo on irrallinen, veistosmainen rakennus ja hävittää vapaan puistonäkymän kohti Valtionhotellia. Tekijän pyrkimys oikeudenmukaisuuteen parvekenäkymien osalta ei ole ollut kovin kiitollinen lähtökohta Heikinkadun pohjoispuoleisen asuinalueen suunnittelulle.

Ehdotus viestii myönteistä muodonannon tahtoa, mutta kokonaisuus jää komplisoiduksi ja irralliseksi.

NRO 9 "IMMEN EHMPI LAULU"

Ruutukaava-alueen kehittäminen on jäänyt vaillinaiseksi. Ehdotuksessa on esitetty lisärakentamista vain kaupalliseen keskusta. Keskustan kehään kuuluvan Esterinkadun ja Helsingintien liittymän poistaminen on virhe. Autopaikkojen keskittäminen Olavinkadun kulmaukseen on kaupunkikuvallisesti ongelmallista, esim. nuorisotalo jää Helsingintien ja pysäköintialueen puristukseen.

Lappeentien aukion, kauppatorin ja edelleen Valtionhotellin alueen yhdistävä tilasarja kaipaa kehittelyä. Kauppahallin ja Pioniuksen talon muodostama porttiaihe jää irralliseksi. Kauppatorin jatkaminen vesipeilinä Valtionhotellin alueelle on tilallinen hätäratkaisu. Matkailumuseo Helsingintien ja Imatrankoskentien kulmauksessa katkaisee näköyhteyden Valtionhotelliin.

Pohjolan Liikenteen alueelle sijoitettu ankea, umpikulmainen massa on Imatrankosken rakentamistavalle vieras.

NRO 11 "USKON VAHVISTUS"

Ehdotus sisältää runsaasti kaupunkikuvallista "kikkailua" ja Imatrankoskelle vieraita muotoaiheita. Tällaisia ovat esim. hevosenkengän muotoinen toria reunustava rakennus- ja pilaririvistö sekä korkea tornirakennus Lappeentien alussa keskellä katua. Myös Olavinkadun länsipään aksiaalisommitelmalle ei ole perusteita.

Ajatus Valtionhotellin alueesta puistomaisena ympäristönä on oikeaan osuva, mutta ei edellytä Pioniuksen talon purkamista. Valtionhotellin ja Inkerinaukion sitominen kauppatoriin jalankulkuakselien korostuksilla jää arkkitehtuurigrafiikan tasolle.

Heikinkadun pohjoispuoleisen asuinalueen käsittely on mitta-kaavallisesti onnistunutta.

NRO 14 "TUHLAAJAPOIKA"

Ehdotus ei sisällä ratkaisevia virheitä, mutta ei suurempia ansioitakaan. Napinkaaren pyöreä torimuoto on tilallisesti epämääräinen samoin yhteys torilta Lappeentielle. Lasikatteinen kauppahalli suuntautuu huoltopihalle.

Uudet tornitalot vanhan kauppatorin paikalla eivät paranna kaupunkikuvaa. Heikinkadun pohjoispuoleiselta asuinalueelta puuttuu määrätietoinen ote ja ideasisältö. Kokonaisote on vaisu ja epävarma.

NRO 22 "IMATRAN INKERI"

Ehdotus ei sisällä paljon varteenotettavia ideoita. Lappeentien katettu galleria ja sen yhteys Napinkaaren alueelle vaikeuttavat liikekeskustan hahmottumista kokonaisuudeksi. Napinkaaren tori ja siihen liittyvä puistovyöhyke on hajanaisesti ja epävarmasti käsitelty. Pyöreä tori ja sen alapuolelle sijoitettu pysäköintilaitos ovat saaneet korostetun aseman kaupunkirakenteessa. Ne eivät tuo keskustalle uutta identiteettiä.

Vanha kauppatori saattaisi olla hyvä paikka maamerkille, jos tornihanketta yleensä pidetään suositeltavana. Heikinkadun pohjoispuoleinen asuinalue pistetaloinen on yksityiskohtia myöten suunniteltu, mutta kokonaisratkaisussa ei ole huomioitu eikä käytetty hyväksi paikan antamia lähtökohtia.

Kilpailuehdotuksen kokonaisilme on jäykkä ja kuiva.

NRO 23 "VILLE D'EAU"

Ehdotuksen peruslähtökohta on täysin virheellinen. Lähes kaksisataa metriä pitkän kansirakenteen ulottaminen Helsingintien yli ei ole järkevää eikä tarpeellista. Järjestely tuhoaa Imatrankosken pienipiirteisen kaupunkikuvan eikä sillä ole saavutettu mainittavia etuja.

Sommitelmassa toistuvat aksiaaliset korostukset ja ympyränmuotoiset tori- ja terassiaiheet ovat myös Imatrankosken kaupunkikuvassa vieraita, samoin kuin Pohjolan Liikenteen alueelle sijoitettu ankea, umpikulmainen rakennus.

NRO 25 "NAPINREIKÄ"

Keskustan kävelyalueen järjestely siten, että Lappeentieltä on avattu rakennusten rajaama aukiosarja kohti Helsingintietä, on ajatuksena mielenkiintoinen. Lappeentien aukio - päätteenään Väärätalo - on tilallisesti onnistunut. Napinkaaren aukio on ahdas, ja sen muoto on epävarma. Rajaavien rakennusten massoitteeluun ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota. Helsingintien rajaus Napinkaaren kohdalla on sekava ja hallitsematon, myös Helsingintien eteläreunan rajaus on satunnaisen tuntuinen eikä ole perusteltavissa.

Esterinkadun itäpuoleisen alueen osoittaminen asuntorakentamiseen on mahdollista. Esitetty ratkaisu on kuitenkin kaavamainen.

NRO 26 "KIVET VIRRASSA"

Tekijän voimakas ja rohkea näkemys Imatrankosken tulevaisuudesta ei vakuuta, vaikka taustamotiivina on hajanaisen kaupunkikuvan eheyttäminen. Ehdotuksen kantava ajatus kaupunkirakenteen venyttamisestä yli Helsingintien on virheellinen. Koskipuiston ja Valtionhotellin maisemallinen pääsuunta on ja tulee olemaan pitkin koskiuomaa. Ehdotus ei eheytä Imatrankosken kaupunkikuvaa, vaan tulos on entistä hajanaisempi.

Ehdotettu näköalatorni muodostaa kahden muun rakennuksen kanssa omaperäisen kokonaisuuden. Hanketta ei voida pitää realistisena eikä suositeltavana. Heikinkadun pohjoispuoleinen asuinalue on jäsentelystä huolimatta raskas ja kömpelö.

NRO 30 "VALVOVA MYLLÄRI"

Ehdotuksen liikekeskus on ylimitoitettu ja keskuspuisto on rakennettu tukkoon. Napinaukion muotoratkaisu kulmatorneineen on ristiriidassa liikerakennusten neliöpihojen kanssa. Nuorisotalo on purettu. Lasigalleria viereisessä uudessa liikekorttelissa ei johda mihinkään. Teltan paikka Inkerinaukiolla on turhan täsmällisesti sidottu katukulmaan. Arvokas näkymä kohti Valtionhotellia on menetetty.

Uusi asuinalue Heikinkadun pohjoispuolella on oikeansuuntainen ja kehityskelpoinen. Lappeentien sisustaminen kattamisen sijasta on hyvä ajatus.

Ehdotus on kokonaisotteeltaan raskas.

NRO 32 "TAASHA MYÖ TAVATTII"

Ehdotus on vaatimaton ja esittää lähinnä nykytilanteen. Uusia toimintoja on sijoitettu vähän ja nekin väärin. Paikoitustalo tuhoaa puiston tuomatta mitään uutta myönteistä kaupunkikuvaan. Matkailumuseo sijaitsee kaukana turistivirroista. Pohjolan Liikenteen kulmaratkaisu on kömpelö ja viereinen asuinalue epämääräinen.

Ehdotus on keskeneräinen eikä esitä mitään varteenotettavia ideoita.

NRO 33 "INKERI"

Aatekilpailuehdotukseksi suunnitelmassa on esitetty kovin niukkoja keinoja Imatrankosken kehittämiseksi. Keskustassa Lappeentien kehittäminen on oikeansuuntaista. Katettu kävelytila jää sen sijaan pieneksi ja irralliseksi. Napintorin rajausta on kankea. Pysäköintikannan sijoittaminen puistonäkymän päätteeksi Helsingintien varteen ei ole onnistunut ratkaisu. Kirjakaupantalon viereinen

aukio ei todellisuudessa hahmotu, kun rajausta ei ole tuettu mitenkään. Inkerinaukion käsittely puistona sopii ehdotukseen. Pohjolan Liikenteen alueen suunnitelma on kömpelö.

NRO 34 "PUUTTUVAT PALAT"

Aatekilpailun ehdotukseksi työ on hyvin vaatimaton.

Maanalaisen paikoitustalon porrastorni on toriaukion keskeinen aihe. Se sekä aukion muut elementit ovat luonteeltaan tilapäisiä lavasteita. Torisommitelmassa on onnistuttu välttämään ahdistavaa keskiahkuisuutta. Alikulikutunneli Inkerinaukiolle on turha.

Matkailuinfo peittää arvokkaan näkymän kohti Valtionhotellia.

Heikinkadun pohjoispuoleinen asuinalue on ilmeeltään epävarma ja epämääräinen. Arkkitehtoninen ote jää kokonaisuutena hyvin vaisuksi.

NRO 39 "RATKAISUN PERUSTEET"

Ratkaisun perusteet ovat virheelliset. Imatrankosken liikenneverkkoa ei voida palauttaa 1950-luvun tilanteeseen. Alueellisen pääkadun, Helsingintien, poistaminen ja sen liikenteen - myös läpiajoliikenteen - johtaminen ruutukaava-alueen katuverkkoon ei ole mahdollista. Järjestely johtaisi vaikeisiin liikenneongelmiin keskustassa. Olavinkadun jatkaminen länteen siten, että osa liikenteestä ohjautuisi sille, johtaisi Olavinkadun osalta samantapaisiin vaikeuksiin, joita Helsingintie aiheuttaa nyt. Liikenteen johtaminen Torkkelinkadulle tuo pääkadun aivan Valtionhotellin viereen ja haittaa yhteyksiä keskustaan.

NRO 42 "IDÄN-PORTTI"

Ehdotus poikkeaa huomattavasti muista ehdotuksista. Työn tavoitteet eivät ole vaatimattomia. Ehdotuksessa esiintyy voimakas eheyttämisen pyrkimys, ja ehdotus on niitä harvoja, missä Tainionkoskentien suunnan kaupunkirakenteellinen merkitys on oivallettu. Liikenneverkon jäsentely ei ole mielekäästä eikä luontevaa. Helsingintien poistaminen kokonaan on epärealistinen ajatus.

Uudet rakennukset on tuotu liian lähelle rantaa. Korvaavat rakennukset ovat sekä mittakaavaltaan että sijainniltaan keinotekoisia. Valtionhotelli jää syrjään ja arvokas puistoympäristö pitkin koskiuomaa tuhoutuu osittain.

Ehdotus on kokonaisuutena raskas ja karkea. Määrätietoisuus ilman herkkyyttä ei saa paljon myönteistä aikaan.

8

**PALKINTOLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS PALKINTOJEN
JAOSTA JA SUOSITUKSISTA**

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti jakaa kilpailussa seuraavat palkinnot:

1. palkinto: ehdotus nro 13, nimim. "Imatran vuoksi"
2. palkinto: ehdotus nro 36, nimim. "Karjalaisten laulu"
3. palkinto: ehdotus nro 40, nimim. "Puiston syli"

Lunastus: ehdotus nro 12, nimim. "Muodon vuoksi"

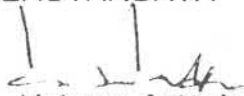
Lunastus: ehdotus nro 35, nimim. "Toripäivä"

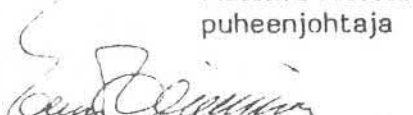
Suositus jatkotoimenpiteiksi

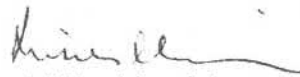
Kilpailu ei tuottanut valmista ratkaisua asemakaavoituksen pohjaksi. Kilpailuaineisto sisältää kuitenkin ansiokkaita ratkaisuja eri osa-alueille. Palkintolautakunta suosittelee, että Napinkaaren alueen suunnittelua Lappeentielle ulottuen jatketaan voittaneen ehdotuksen pohjalta ja että muilta osin jatkosuunnittelussa käytetään hyväksi parhaiden ehdotusten sisältämiä ajatuksia ja osaratkaisuja. Imatrankosken asemakaavoituksen pääperiaatteet määritellään kilpailun pohjalta ja saatetaan erikseen kaupunginvaltuuston käsittelyyn.

Imatralla 12. päivänä tammikuuta 1989

PALKINTOLAUTAKUNTA

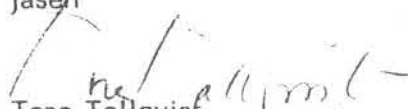

Kalervo Aattela
puheenjohtaja

Erkki Ollilainen
jäsen

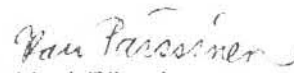

Mikko Urpalainen
jäsen

Einari Hatakka
jäsen

Veijo Toppinen
jäsen

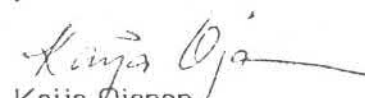

Tore Tallqvist
jäsen

Martti Beloff
jäsen

Kari Pärssinen
jäsen

Eino Lehtoviita
jäsen

Riitta Jalkanen
jäsen

Kaija Ojanen
jäsen, sihteeri

9

NIMIKUORTEN AVAUS

1. palkinto 160 000 mk nimim. "Imetran Vuoksi"

Tekijät: MIKKO HORMIA, arkkit. SAFA
RAULI UKKONEN, arkkit. SAFA
Avustajat: CAROLA HORMIA, sis.suunn.
HANNA HORMIA, arkkit. SAFA

2. palkinto 120 000 mk nimim. "Karjalaisten laulu"

Tekijät: PIA SOPANEN, arkkit.yo
JARMO SUOMINEN, arkkit.yo
ILKKA SVÄRD, arkkit.yo

3. palkinto 80 000 mk nimim. "Puiston syli"

Tekijä: KARI UOTILA
Avustaja: SIRKKA-LIISA SUNDVALL, arkkit.
Vieraileva neuvonantaja: MIKKO LEHTO, arkkit.

Lunastus 45 000 mk nimim. "Muodon vuoksi"

Tekijä: LASSE MAARANEN, arkkit. SAFA
Avustajat: HELJÄ HERRANEN, arkkit.yo
AIMO NISSI, arkkit.yo

Lunastus 45 000 mk nimim. "Toripäivä"

Tekijä: JYRKI ISO-AHO, arkkit.
Avustajat: JOHANNES VON MARTENS, arkkit.
KOICHI USHIO, arkkit.
RIIKKA AHTIKARI, arkkit.yo
ERJA VUORIRANTA, Ito-opisk.